

3. Волков В. Л. Основы професійно – прикладної фізичної підготовки молоді / В. Л. Волков. – К. : Знання України, 2004. – 82 с.
4. Гальперин П. Я. К проблеме внимания / П. Я. Гальперин. – Доклады АПН РСФСР. – 1958. – № 3. – С. 33 – 38.
5. Гуменюк Н. П., Клименко В. В. Психология физического воспитания и спорта. / Н. П. Гуменюк. – К. : Вища школа, 1985. – 311 с.
6. Занков Л. В. Развитие школьников в процессе обучения. / Л. В. Занков. – М. : Просвещение, 1967. – 106 с.
7. Крупская Н. К. О дошкольном воспитании. / Н. К. Крупская. – М. : Просвещение, 1973. – 288 с.
8. Ніколаєв Ю. Шляхи і форми фізкультурно – оздоровчої роботи з дітьми в школі. /Ю. Ніколаєв. Здоров'я, фізична культура і спорт: Науковий вісник ВДУ. – Л., 1997. – №6. – С. 72 – 75.

Бойченко А.В.

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНІКИ ФУТБОЛУ ДІТЕЙ СЕРЕДЬНОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

В статті розглядаються питання щодо організації занять з футболу дітей середнього шкільного віку загальноосвітніх навчальних закладів за допомогою технічних засобів.

Ключові слова: заняття футболу, діти середнього шкільного віку, загальноосвітні навчальні заклади, технічні засоби.

Аннотація. *Бойченко А.В. Усовершенствование техники футбола детей среднего школьного возраста общеобразовательных учебных заведений с помощью технических средств. В статье рассматриваются вопросы организации занятий по футболу детей среднего школьного возраста общеобразовательных учебных заведений с помощью технических средств.*

Ключевые слова: занятия футболом, дети среднего школьного возраста, общеобразовательные учебные заведения, технические средства.

Boitchenko A.V. Improvement in technology football middle-school children of secondary schools through technical means. The article examines the organization of training in football middle-school children of secondary schools through technical means.

Key words: training in football, children of secondary school age, secondary schools, technical means.

Актуальність дослідження. Футбол – командний вид спорту, в якому метою є забити м'яч у ворота суперника ногами або іншими частинами тіла (крім рук) більшу кількість разів, ніж команда суперника. В даний час найпопулярніший і наймасовіший вид спорту в світі. Центральне місце в існуючій системі наукових та педагогічних знаннях про фізичне виховання та спорт відводиться теорії та методиці фізичного виховання, а в широкому розумінні – фізичній підготовці. Ця галузь знань покликана визначати закономірності становлення майстерності дітей шкільного віку, встановлювати способи її використання на заняттях фізичної культури.

У дітей середнього шкільного віку пізнавальна діяльність виражається в бажанні вчитися, здобувати нові знання. Цьому віку властива:

- потреба в спілкуванні, що приймає форму бажання виконувати важливу суспільно-значиму діяльність, а це має цінність не тільки для нього, а й для оточуючих дорослих;
- довільність і усвідомленість всіх психічних процесів та їх інтелектуалізація;
- внутрішнє опосередкування, яке відбувається завдяки засвоєнню наукових понять.

У дітей цього віку відбувається усвідомлення своїх власних змін в результаті розвитку навчальної діяльності.

Футбол допомагає виховувати дитині такі цінні морально-вольові якості, як цілеспрямованість і колективізм, дисциплінованість, витримку й самовладання, а також удосконалювати основні життєво необхідні рухові здібності: швидкість, спритність, гнучкість, силу, витривалість [1, 2, 3, 5, 6].

Футбол широко використовується в різних ланках системи фізичного виховання. Він широко використовується як основний засіб фізкультурно-оздоровчої роботи в школах, в різних місцях відпочинку, парках, походах, на пляжах, в будинках відпочинку й санаторіях, дитячих оздоровчих таборах. Величезна популярність футболу дозволяє широко використовувати заняття й гру, як дієвий засіб у навчально-виховному процесі дітей [4, 6]. Технічні засоби навчання в сучасному розумінні з'явилися тоді, коли виникла необхідність масової підготовки спеціалістів для роботи у спортивній діяльності. Вони характеризуються глибоким індивідуалізмом, завжди присутня спрямованість на досягнення максимального результату, їй притаманні чітка регламентація та багаторічне планування на основі певних закономірностей (Заціорський В.М., 1970; Матвєєв Л.П., 1997; Платонов В.Н., 2009 р.; Зеленцев А.М.; Лобановський В.В., 1989; Лисенчук Г.А.; 2003 р. та ін.)

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналізуючи стан проблеми управління навчально-виховним процесом й ґрунтуючись на загальнотеоретичних знаннях, можна сформулювати основні напрями подальшого розвитку технічних засобів навчання (М.М. Булатов, 1996; Л.П. Матвєєв, 2001 та ін.). Напрями подальшого удосконалення управління навчанням дітей середніх класів пов'язані також із можливістю використання різних додаткових факторів, здатних підтримати їх працездатність. Викладене вище свідчить про актуальність наших досліджень, оскільки вони спрямовані на пошук оптимізації навчально-виховного процесу з фізичної культури дітей середнього шкільного віку з метою досягнення максимального ефекту від роботи вчителя фізичної культури.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами. Роботу виконано відповідно до «Зведеного плану НДР у сфері фізичної культури і спорту на 2011-2015 рр.» за темою 2.4 «Теоретико-методичні основи індивідуалізації навчально-тренувального процесу у фізичному вихованні та спорті» (№ державної реєстрації 0112U002001), а також згідно з науково-дослідною роботою, яка виконується за кошти держбюджету на 2013-2014 рр. «Теоретико-методичні основи застосування інформаційних, педагогічних та медико-біологічних технологій для формування здорового способу життя» (№ державної реєстрації 0113U002003). А також відповідно паспорту спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я) з наступних напрямів дослідження: «Методичні аспекти навчання фізичної культури та основ здоров'я в дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладах різних рівнів акредитації»; «Формування спеціальних знань і рухових навичок у дітей і молоді у процесі навчання фізичної культури, основ здорового способу життя»; «Педагогічні технології навчання фізичної культури, здоров'язберігаючих методик, зокрема й на базі мережевих комп'ютерних технологій».

Мета дослідження – розробити методику навчання техніці володіння м'ячем дітьми середнього шкільного віку із застосуванням технічних засобів.

Завдання дослідження:

1. Вивчити сучасний стан проблеми розвитку навичок володіння м'ячем дітей середнього шкільного віку із застосуванням технічних засобів за даними наукової та науково-методичної літератури.
2. Визначити інтереси щодо змісту занять з футболу, рівню фізичної підготовленості та володіння м'ячем дітьми середнього шкільного віку.
3. Розробити методику навчання техніці володіння м'ячем дітей середнього шкільного віку із застосуванням технічних пристроїв та комп'ютерних програм з метою інтегрального впливу на розвиток рухових якостей та техніки володіння м'ячем дітей середнього шкільного віку.
4. Виявити вплив застосування розробленої методики навчання техніці футболу із використанням інноваційних технологій на рівень фізичної та технічної підготовленості дітей середнього шкільного віку.

Об'єкт дослідження – процес фізичного виховання дітей середнього шкільного віку.

Предмет дослідження – розвиток навичок володіння м'ячем дітей середнього шкільного віку на заняттях з футболу із застосуванням технічних засобів.

Методи дослідження: теоретичне узагальнення літературних джерел, педагогічні спостереження, анкетування, моделювання, педагогічне тестування, антропометричні, фізіологічні методи дослідження, педагогічний експеримент, методи математичної статистики.

Гіпотеза дослідження базується на тому, що в фізичній підготовці школярів середніх класів необхідно використовувати технічні засоби навчання для забезпечення їх індивідуальної підготовки на

заняттях футболу та для встановлення оптимального навчально-тренувального процесу та структуризації процесу їх підготовки і методів збалансованих занять футболу.

Контингент досліджуваних – діти середнього шкільного віку загальноосвітніх навчальних закладів м. Харкова.

Організація досліджень. Попередній етап (2012-2013 р.р.) включав вивчення наукового стану питання в науково-методичній та спеціальній літературі; знайомство з контингентом досліджуваних та педагогічним колективом; педагогічні спостереження на навчальних заняттях та у вільний час; попереднє тестування.

Перший етап (2013-2014 р.р.) був присвячений розробці методики навчання техніці володіння м'ячем дітьми середнього шкільного віку із застосуванням технічних засобів на заняттях з футболу; визначення форм і методів навчання на заняттях; визначення інформативних показників морального, вольового і фізичного розвитку; поточне тестування.

На другому етапі (2014-2015 р.р.) буде проводитися дослідно- експериментальна робота з метою перевірки методики, її ефективності в процесі фізичного виховання дітей середнього шкільного віку на заняттях футболу з використанням технічних засобів навчання; поточне тестування.

Третій етап (2015-2016 р.р.) буде присвячений перевірці ефективності проведеного експерименту, систематизації та узагальненню отриманого матеріалу та апробації методичних рекомендацій; кінцеве тестування.

Планується, що в роботі буде: розроблено науково-методичні основи аналізу технічних засобів навчання на основі взаємозв'язку з їх обсягом, інтенсивністю, спрямованістю, чергуванням у структурних утвореннях навчально-виховного процесу; виявлено закономірності, що визначають планування компонентів технічних засобів навчання, обґрунтовано принципи побудови типів навчально-тренувальних занять, в яких використовуються технічні засоби навчання (майстер м'яча «Пушка» і т.д.), спрямовані на розвиток рухових якостей; вивчено особливості реакцій рухових дій; розроблено й експериментально перевірено методику використання технічних засобів навчання відповідно до характеру змагальної діяльності; доповнено і розширено теоретичні принципи фізичної підготовки дітей середнього шкільного віку на заняттях з футболу, що визначають оптимальні варіанти сполучення програм навантажень технічних засобів навчання. Практична значущість роботи буде полягати в аналізі технічних засобів навчання, спрямованих на фізичну підготовленість дітей середнього шкільного віку на заняттях футболу, що істотно допомагають їх всебічному фізичному розвитку; виявлені закономірності об'єднують сучасні знання про методику тренування, на основі яких: 1) розроблено уявлення, визначено принципи застосування розроблених теоретичних положень на практиці; 2) на підставі теоретичних і експериментально підтверджених висновків розроблено й впроваджено практичні рекомендації. Практична значущість роботи буде полягати також в можливості широкого використання її теоретичних положень і методичних розробок у навчально-виховному процесі з фізичного виховання дітей середнього шкільного віку загальноосвітніх навчальних закладів.

Фактичний матеріал, наведений у роботі, зроблений на основі узагальнень та висновків при удосконаленні навчально-виховного процесу фізичного виховання дітей середнього шкільного віку загальноосвітніх навчальних закладів. На основі осмислення технічних засобів навчання та використання світового досвіду тренерів, вчителів та науковців буде підведено теоретичне та практичне підґрунтя для розробки пропозицій та перспективних напрямів організації занять з фізичної культури з використанням технічних засобів навчання (м'яч на гумі, футбольна «Пушка», футбольна хвиля, батут) для удосконалення фізичної підготовленості дітей середнього шкільного віку. Протягом всієї експериментальної роботи на попередньому та першому етапі експерименту нами проводилися анкетування дітей, їх батьків та вчителів фізичної культури щодо виявлення мотивації до занять футболом з використанням спеціальних тренажерів та комп'ютерних програм. Велися спостереження не тільки на заняттях футболу, але й на змаганнях. Нами також вивчалася динаміка фізичної підготовленості дітей середнього шкільного віку за допомогою технічних пристроїв протягом всього навчального року. Проведення певного експерименту дозволило нам зробити наступні **ВИСНОВКИ**:

1. Навчально-тренувальні заняття й змагання є провідними елементами у формуванні інтересу дітей до занять футболом та залученням їх до майбутньої спортивної діяльності. А для формування та підтримки інтересу у дітей середнього шкільного віку до занять футболом необхідно з самого початку залучати їх до змагальної діяльності.

2. Заняття футболом є ефективним засобом залучення дітей середнього шкільного віку в позитивний вид діяльності, а також хорошим засобом виховання в них моральних, вольових і фізичних якостей.

3. Для виховання дітей середнього шкільного віку у процесі навчальної діяльності необхідно їх залучати до громадської роботи в команді, секції, класі, а також в інших видах діяльності та проводити заняття футболу потрібно щонайменше чотири рази на тиждень й обов'язково проводити заняття-змагання.

4. За даними анкетування батьків та вчителів фізичної культури вважається, що для удосконалення фізичної підготовленості дітей середнього шкільного віку на заняттях футболу потрібно використовувати різні технічні засоби та комп'ютерні програми.

5. Узагальнюючи результати наших попередніх досліджень з даної проблеми можна сказати, що дійсно потрібно розробити методику навчання техніці володіння м'ячем дітьми середнього шкільного віку із застосуванням технічних засобів навчання.

ПЕРСПЕКТИВА ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ. Подальше дослідження планується провести щодо організації занять з футболу з використанням інноваційних технологій та їх вплив на організм і здоров'я дітей старшого шкільного віку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алиев Э.Г. Мини-футбол (футзал): Учебник для студентов высших учебных заведений, обучающихся по направлению «Физическая культура» и специальности «Физическая культура и спорт» / Э.Г. Алиев, С.Н. Андреев, В.П. Губа. – Изд.: «Советский спорт», 2012. – 554 с.

2. Андреев С.Н. Мини-футбол в школе: Учебно-методическое пособие / С.Н. Андреев, Э.Г. Алиев. – Изд.: «Советский спорт», 2006. – 224 с.

3. Андреев С.Н. Футбол в школе: Книга для учителей / С.Н. Андреев. – Изд.: Просвещение, 1986. – 144 с.

4. Губа В.П. Интегральная подготовка футболистов / В.П. Губа, А.В. Лексаков, А.В. Антипов. – Изд.: Советский спорт, 2010. – 208 с.

5. Кук М. 101 упражнение для юных футболистов: возраст 12-16 лет: Пособие / М. Кук, пер. Л. Захарович. – Изд.: АСТ, Астрель, 2007. – 128 с.

6. Швыков И. Спорт в школе. Футбол: Практическое пособие по организации и проведению в средних школах уроков по футболу / И. Швыков. М., 2002. – 140 с.

УДК 796.01:612

Бойченко К.Ю.

Запорізький національний університет

КОНТРОЛЬ ФУНКЦИОНАЛЬНОГО СТАНУ ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ З ВИКОРИСТАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Запропоновано комп'ютерну програму «Спорт-експрес» дозволяє вивчити особливості основних показників, що характеризують загальну фізичну працездатність, аеробну продуктивність, функціональний стан серцево-судинної системи, системи зовнішнього дихання та тип статури особи в системі медико-біологічного контролю за рівнем функціонального стану організму при заняттях фізичною культурою і спортом..

Ключові слова: експрес-тестування, медико-біологічний контроль, функціональний стан, функціональна підготовленість, тип статури.

Бойченко К. Ю. Контроль функционального состояния организма человека с использованием компьютерных технологий. Предложена компьютерная программа «Спорт-экспресс» позволяет изучить особенности показателей, характеризующих общую физическую работоспособность, аэробную производительность, функциональное состояние сердечно-сосудистой системы, системы внешнего дыхания и тип телосложения в системе медико-биологического контроля за уровнем функционального состояния организма при занятиях физической культурой и спортом.

Ключевые слова: экспресс-тестирование, медико-биологический контроль, функциональное состояние, функциональная подготовленность, тип телосложения.

Boichenko C. Yu. Control of the functional state of the human body using computer technology. A computer program «Sport-Express» allows you to explore the features of the main indicators characterizing the overall physical performance, aerobic capacity, functional state of the cardiovascular system, the respiratory and exterior body type of a person in medical and biological control in terms of the functional state of in physical